

Avaluació de final d'etapa educació primària sisè

CURS 2023-2024

**competència comunicativa lingüística
en llengua catalana**

Instruccions

- Per respondre a les preguntes de la prova trobaràs un **FULL DE RESPOSTES** amb dues parts:
 - **PART 1:**
 - **Comprensió oral:** has d'escoltar un text i respondre a les preguntes.
 - **Comprensió lectora:** has de llegir dos textos i respondre a les preguntes.Només hi ha una resposta correcta per a cada pregunta, marca amb una X la casella corresponent.
 - **PART 2:** has d'elaborar un text que tingui 100 paraules com a mínim. Segueix les indicacions i recorda que només pots escriure la teva redacció dins l'espai que marca el requadre. Si necessites fer un esborrany, pots demanar un full en blanc.
- Si t'equivoques, omple tot el quadrat i marca de nou amb una X la resposta correcta. Per tornar a marcar com a correcta una resposta emplenada prèviament, encercla-la.
- No t'oblidis de respondre a la pregunta de valoració.
- Per fer la prova utilitza un **bolígraf blau o negre** (tinta no esborrable).
- No facis servir cap corrector (líquid, cinta...).

COMPRESIÓ ORAL

Ara escoltaràs un text dues vegades. La primera és per respondre a les preguntes i la segona és per repassar les teves respostes. Tens un minut per llegir l'enunciat de les preguntes abans d'escoltar el text.

VENÈCIA

- 1. Molts dels carrers de Venècia són canals, perquè la ciutat està construïda...**
 - a. com a atracció turística.
 - b. a prop de l'oceà.
 - c. en una llacuna.
 - d. enmig del mar.
- 2. Les góndoles, les embarcacions típiques de Venècia,...**
 - a. són vaixells de motor.
 - b. es van crear per atreure el turisme.
 - c. han estat el mitjà de transport venecià durant segles.
 - d. són el transport públic més usual a la ciutat en l'actualitat.
- 3. Els venecians necessiten canviar el seu calçat habitual quan...**
 - a. passen per la ciutat.
 - b. hi ha inundacions a la ciutat.
 - c. necessiten creuar els canals.
 - d. volen seguir la moda veneciana.
- 4. Quan els venecians parlen de *l'acqua alta* es refereixen a...**
 - a. les inundacions per la pujada del nivell de l'aigua.
 - b. la quantitat de metres quadrats d'aigua de pluja.
 - c. la marea alta que té lloc al mar.
 - d. la seva ciutat, Venècia.

Imatge de www.xelu.net

COMPRENSIÓ ORAL

- 5. El govern italià va trobar la solució al problema...**
- fa un parell d'anys.
 - fa dècades.
 - l'any 2020.
 - fa segles.
- 6. La solució al problema consisteix a frenar la força del mar amb...**
- unes comportes que envolten cada una de les illes que formen Venècia.
 - unes comportes que s'aixequen des del fons de la llacuna.
 - la construcció de més canals al voltant de la ciutat.
 - la construcció de més ponts a la ciutat.
- 7. El narrador felicita els venecians perquè...**
- no han de patir més pel canvi climàtic.
 - tenen garantida l'*acqua alta* com a atractiu turístic per al futur.
 - han trobat la solució al seu problema sense gastar gaires diners.
 - han aconseguit protegir la seva ciutat de la pujada del nivell del mar.
- 8. Marca amb una X quin d'aquests quatre objectius de desenvolupament sostenible (ODS) està relacionat amb el sistema de protecció de Venècia:**
- ODS 2: Posar fi a la fam.
 - ODS 5: Aconseguir la igualtat de gènere.
 - ODS 13: Prendre mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.
 - ODS 16: Promoure societats pacífiques, inclusives i justes.
- 9. L'objectiu principal del text és explicar-nos...**
- la diferència entre vaixells de rem i vaixells de motor.
 - les característiques de la ciutat de Venècia.
 - l'impacte del turisme a la ciutat de Venècia.
 - els costums tradicionals dels venecians.

COMPRESIÓ LECTORA. TEXT 1

Llegeix aquest text amb atenció i tria la resposta correcta a cada pregunta. Marca-la en el FULL DE RESPOSTES.

CLIENTS PER A EN VÍCTOR

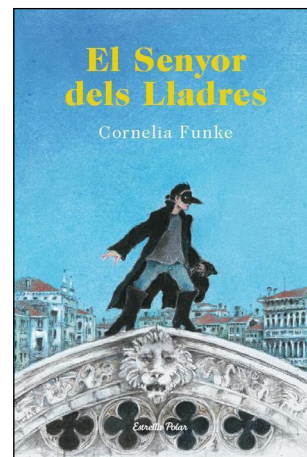
Era tardor a Venècia quan en Víctor va sentir parlar d'en Pròsper i en Bo per primera vegada. El sol es reflectia en l'aigua del canal i escalfava els àngels i els lleons alats de pedra que hi havia sobre les teulades.

La casa on en Víctor vivia i treballava era a la vora d'un canal, tan a prop que l'aigua mullava el peu de les parets de l'edifici. Algunes nits en Víctor somiava que les ones s'empassaven la casa i tota la ciutat. En els seus somnis el mar ho inundava tot: les cases, els ponts, les esglésies, els palaus... Però, de moment, la ciutat encara es mantenia ben ferma.

En Víctor es va recolzar a la finestra mirant enfora a través del vidre.

—És el moment perfecte per emprovar-me el bigoti nou —va pensar. Havia comprat aquella joia el dia anterior: un bigoti tan fosc i espès que una morsa l'hi hauria envejat. Amb molta cura se'l va fixar sota el nas i es va posar de puntetes per semblar una mica més alt. Estava tan concentrat contemplant la fila que feia que no va sentir les passes a l'escala.

A l'altra banda de la porta, algú xiuxiuejava. —Probablement admiren la meva placa —va pensar en Víctor. Era negra i resplendent, amb el seu nom escrit en lletres daurades: **Víctor Getz. Detectiu. Investigacions de tota mena.**

Imatge de pictures.abebooks.com

COMPRESIÓ LECTORA. TEXT 1

—Avanti! —va cridar amb impaciència.

Es va obrir la porta i un home i una dona van entrar. Van inspeccionar la col·lecció de bigotis, els prestatges on guardava les gorres, els barrets i les perruques, el plànol penjat a la paret i els lleons alats que tenia com a petjapapers sobre la taula.

—En què els puc ajudar?

La parella va seure. L'home va encreuar els braços amb cara de pocs amics, mentre la dona mirava fixament el bigoti de morsa d'en Víctor.

—Oh! Això. És una nova disfressa —va aclarir. A la meva professió, aquests complements són imprescindibles. Què puc fer per vostès? Què han perdut? Se'ls ha escapat algun animaló?

—Hem perdut una cosa —va dir la dona mentre deixava una fotografia sobre l'escriptori.

—Nens? —en Víctor va alçar el cap, sorprès. He seguit la pista de maletes, marits, gossos fugits, però vostès són els primers que venen perquè han perdut els fills, senyor i senyora...

—Esther i Max Hartlieb —va contestar la dona. En Pròsper i en Bonifazius són els fills d'una germana meva. En Pròsper té dotze anys i en Bo en té cinc.

—Fa més de vuit setmanes que han fugit —va prosseguir en Max Hartlieb. S'han escapat de casa dels seus avis, que els havien acollit temporalment a Hamburg.

COMPRESIÓ LECTORA. TEXT 1

En Víctor va fer uns ulls com unes taronges.

—D'Hamburg a Venècia? És un viatge molt llarg per a dos nens! Però, com poden estar tan segurs que els nens han vingut a Venècia?

—La meva germana en té la culpa. Sovint els explicava històries de la ciutat. Que aquí hi ha lleons alats, que sobre les teulades hi ha àngels i dracs... Venècia, Venècia, Venècia! Devien pensar-se que, venint aquí, aterrarrien directament al país de les fades!

—Senyor Getz, accepta l'encàrrec?

En Víctor va observar de nou la foto dels dos germans i va assentir amb el cap.

—Sí, l'accepto —va dir. Els trobaré.

Si us plau, deixin-me la seva adreça i el seu número de telèfon i parlem del preu del meu servei.

Cornelia Funke, *El senyor dels lladres* (text adaptat)

10. En quina estació de l'any transcorre la història?

- a. A la primavera.
- b. A l'estiu.
- c. A la tardor.
- d. A l'hivern.

11. On estava situada la casa on vivia i treballava en Víctor?

- a. A la vora d'un palau.
- b. Darrere d'un canal.
- c. A tocar d'un canal.
- d. A sobre d'un pont.

COMPRESIÓ LECTORA. TEXT 1

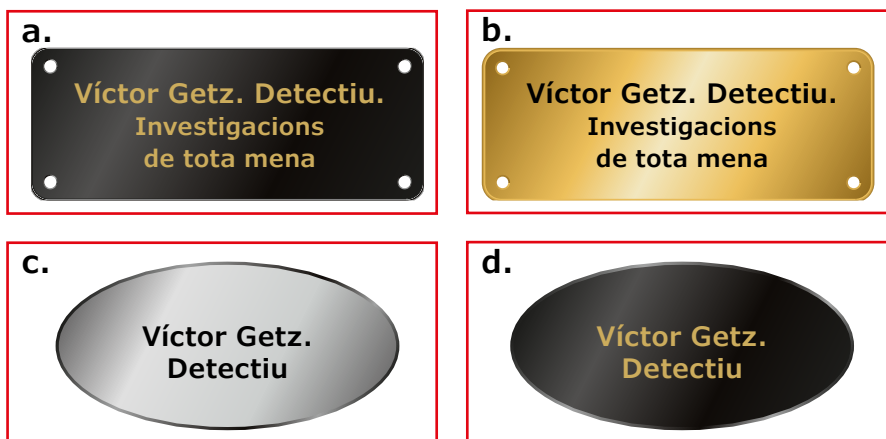
12. Tria l'oració que està ben puntuada:

- a. En Víctor, tenia por que, el mar ho inundés tot, per això ho somiava sovint.
- b. En Víctor tenia por que el mar ho inundés tot, per això ho somiava sovint.
- c. En Víctor tenia por, que el mar ho inundés tot per això ho somiava, sovint.
- d. En Víctor tenia por que el mar ho inundés tot per això ho somiava sovint.

13. L'expressió «la fila que feia» (subratllada en el text) fa referència a...

- a. la professió.
- b. l'aspecte.
- c. l'alçada.
- d. l'ordre.

14. Quina és la placa que tenia en Víctor a la porta?

15. Per a què serveixen els lleons alats que hi ha sobre la taula?

- a. Serveixen per obrir els sobres que arriben per correu.
- b. Es fan servir per marcar en un llibre la pàgina fins on s'ha llegit.
- c. Impedeixen que els papers es dispersin o que el vent se'ls endugui.
- d. Són el segell personal que en Víctor estampa en els seus documents.

COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 1

- 16.** L'expressió «amb cara de pocs amics» (subratllada en el text) podria substituir-se per...
- a. «amb cara i ulls».
 - b. «amb cara de lluna plena».
 - c. «amb cara de pomes agres».
 - d. «amb ganes de fer-li una cara nova».
- 17.** Quan en Víctor veu la fotografia que li mostra l'Esther Hartlieb reacciona amb...
- a. preocupació.
 - b. sorpresa.
 - c. tristesa.
 - d. il·lusió.

- 18.** Tria l'opció correcta per completar l'oració:

(No cal que escriguis a l'espai en blanc.)

En Pròsper i en Bonifazius, de dotze i cinc anys, han fugit de casa dels seus avis _____ motius desconeguts.

- a. per
 - b. per a
 - c. sense
 - d. darrere de
- 19.** L'Esther Hartlieb diu que en Pròsper i en Bonifazius han anat a Venècia pensant que anaven al país de les fades, perquè creu que són uns nens molt...
- a. sociables.
 - b. fantasiosos.
 - c. maleducats.
 - d. desobedients.

COMPRESIÓ LECTORA. TEXT 1

20. En Víctor «va assentir amb el cap» (subratllat en el text)

significa que...

- a. va callar.
- b. va dubtar.
- c. va afirmar.
- d. va escoltar.

21. Quina de les afirmacions següents sobre el text és verdadera?

- a. Abans que arribessin els clients, en Víctor estava prenent un cafè.
- b. Els Hartlieb havien concertat la cita amb en Víctor prèviament.
- c. Els Hartlieb i en Víctor es coneixien abans de la trobada.
- d. L'acció té lloc a l'interior d'una casa veneciana.

22. A continuació tens unes frases que s'identifiquen amb les lletres A, B, C, D. Indica en quin ordre es narren en el text.

A.

En Víctor Getz s'emprova amb orgull el bigoti postís que s'havia comprat el dia abans.

B.

Els Hartlieb expliquen que en Pròsper i en Bonifazius han desaparegut.

C.

L'Esther i en Max Hartlieb arriben a casa d'en Víctor Getz.

D.

En Víctor Getz està convençut que pot trobar els nens desapareguts.

- a. A → C → B → D
- b. A → C → D → B
- c. C → A → B → D
- d. C → B → A → D

COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 1

- 23. Al final de la trobada entre en Víctor i els Hartlieb, en Víctor...**
- a. accepta l'encàrrec de buscar en Pròsper i en Bonifazius.
 - b. els diu que serà difícil trobar en Pròsper i en Bonifazius.
 - c. els dona la seva adreça i el seu telèfon.
 - d. els agraeix que hagin comptat amb ell.
- 24. Dels personatges següents, quins són els que intervenen en la conversa?**
- a. La mare d'en Pròsper i en Bonifazius.
 - b. Els avis d'en Pròsper i en Bonifazius.
 - c. En Pròsper i en Bonifazius.
 - d. En Max i l'Esther Hartlieb.
- 25. Qui narra la història?**
- a. En Bo.
 - b. En Víctor.
 - c. En Pròsper.
 - d. Un narrador extern.

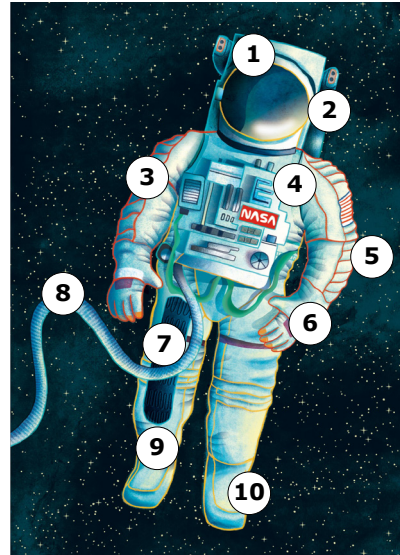
COMPRESIÓ LECTORA. TEXT 2

Llegeix aquest text amb atenció i tria la resposta correcta a cada pregunta. Marca-la en el FULL DE RESPOSTES.

ELS VESTITS DELS ASTRONAUTES

Tot i semblar que el vestit dels astronautes és una disfressa, no ho és pas. Per sortir a l'espai, el mono blanc, el casc i les botes els són del tot necessaris per poder sobreviure.

Viatjar a l'espai és un repte molt seriós. Fora de la nau no hi ha aire per respirar, hi fa un fred que pela i la llum del Sol et pot cremar en un instant. A més, l'ambient és ple de radiacions perilloses.

Voleu saber com s'ho fan els astronautes per superar totes aquestes dificultats?

Els astronautes necessiten anar ben equipats amb un vestit espacial. És un equip molt complicat, amb aire per respirar i aigua per beure, amb calefacció i aire condicionat... L'única cosa que no té és lavabo: per sortir a l'espai s'ha de dur posat un bolquer!

A la il·lustració, hi estan assenyalades les diferents parts del vestit espacial. Te les expliquem a continuació:

- 1 **Protecció daurada.** El casc està fet de plàstic irrompible, i la visera està recoberta d'una làmina d'or molt fina que protegeix els ulls dels raigs ultraviolats.

COMPRESIÓ LECTORA. TEXT 2

- 2 **Sempre connectats.** En el casc, els astronautes hi duen una càmera, per tal que els seus companys de missió i els científics a la Terra vegin el mateix que ells veuen. Es comuniquen per ràdio. També porten uns auriculars, un micròfon i uns llums molt potents per treballar en zones fosques.
- 3 **Pràctiques en remull.** El vestit està pressuritzat, o sigui, l'aire no s'escapa i, per tant, es manté la pressió. Està inflat com un globus. Resulta molt complicat bellugar-se amb aquest vestit tan aparatós, per això, els astronautes practiquen dins d'una piscina les accions que hauran de fer en cada missió. D'aquesta manera, es preparen per saber moure's en la ingravedesa de l'espai.
- 4 **La caixa de botons.** Al pit hi porten el mòdul de control on hi ha tots els indicadors, interruptors i vàlvules que necessiten per fer funcionar la motxilla de suport vital. A la màniga hi duen un mirall cosit per poder-la veure.
- 5 **Respirar a l'espai.** A la motxilla hi duen els tancs d'oxigen, els filtres per eliminar el diòxid de carboni que genera la seva respiració, l'aigua i els ventiladors del sistema de refrigeració, i la bateria elèctrica per fer-ho funcionar tot. Per això diuen que és vital!
- 6 **Mans calentes.** Els guants tenen escalfadors per dins i estan recoberts de goma per fora, per subjectar millor les eines.
- 7 **Tretze capes de roba.** El vestit està fet amb tretze capes de materials diferents. De dins a fora, té dues capes de roba refrigerada, dues capes de roba pressuritzada, vuit capes de roba tèrmica i una capa exterior reflectora i resistent a l'impacte dels micrometeorits.

COMPRESIÓ LECTORA. TEXT 2

- 8 El cordó umbilical.** De vegades els astronautes van lliures i depenen només de la seva motxilla, però sovint reben aigua, oxigen i electricitat a través d'un cordó especial amb el qual estan connectats a la nau.
- 9 Quina feinada!** Els astronautes posen primer les cames a la part inferior del vestit, i després es col·loquen la part de dalt, amb l'ajut dels seus companys. Triguen més d'una hora a vestir-se. Cada vestit pesa 127 quilos i costa uns 10 milions d'euros.
- 10 Passejar sense trepitjar.** Les botes i els pantalons són una sola peça perquè sigui ben hermètica. Com que treballen sense gravetat, és impossible que rellisquin. Per tant, no cal que la sola de les botes sigui rugosa, al contrari, és ben llisa.

petitsapiens.cat/lilibres-petit-sapiens/interactiu/interactiu-vestits-astronautes_203185 (text adaptat)

26. Quina de les afirmacions següents sobre l'espai apareix en el text?

A l'espai...

- a. hi ha prou aire per respirar.
- b. la gravetat et manté dempeus.
- c. la llum del Sol et pot cremar en un instant.
- d. l'ambient és ple de radiacions beneficioses.

27. Els vestits dels astronautes es consideren un equip molt complicat perquè...

- a. estan formats per molts elements i parts diferents.
- b. ningú no sap com funcionen exactament.
- c. estan fets amb intel·ligència artificial.
- d. ocasionen molts problemes tècnics.

COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 2

- 28.** Segons el text, quina de les accions següents no es pot fer quan es porta el vestit d'astronauta posat?
- Comunicar-se amb l'exterior.
 - Anar al lavabo.
 - Beure aigua.
 - Menjar.
- 29.** La làmina d'or que porta la visera del casc serveix per impedir que als astronautes...
- els arribin les ones electromagnètiques.
 - se'ls trenqui el plàstic del casc.
 - els arribin els raigs ultraviolats.
 - els plorin els ulls.
- 30.** Segons el text, la càmera que porten els astronautes al casc serveix per...
- no perdre's en l'espai.
 - compartir el que veuen.
 - treballar en les zones més fosques.
 - comunicar-se amb les seves famílies.
- 31.** Els astronautes fan pràctiques en una piscina amb el vestit posat perquè...
- comparteixen moments d'esbarjo amb els companys de missió.
 - aprenen els moviments que hauran de fer en les missions.
 - calculen el temps que poden dur el vestit posat.
 - mullen el vestit abans de sortir a l'espai.
- 32.** Què significa «ingravedesa» (subratllat en el text)?
- Falta d'aire.
 - Falta de gravetat.
 - Abundància d'aire.
 - Força de gravetat.

COMPRESIÓ LECTORA. TEXT 2

33. Tria l'opció correcta per completar l'oració.

(No cal que escriguis a l'espai en blanc.)

En el vestit d'astronauta, el mòdul que controla la motxilla de suport vital _____ al pit.

- a. es localitza
- b. es localitzava
- c. estarà localitzat
- d. s'haurà localitzat

34. A l'oració: «Els astronautes sempre porten guants. Aquests poden ser tèrmics o lleugers per recollir objectes i manipular instruments», la paraula subratllada "aquests" es refereix als...

- a. guants.
- b. objectes.
- c. astronautes.
- d. instruments.

35. Els guants que porten els astronautes estan recoberts de goma perquè és un material...

- a. econòmic.
- b. refrigerant.
- c. antireflector.
- d. que no rellisca.

36. La capa exterior reflectora que porta el vestit d'astronauta és resistent a l'impacte de...

- a. meteorits de grans dimensions.
- b. naus que orbiten per l'espai.
- c. trossos diminuts de roca.
- d. satèl·lits i nanosatèl·lits.

COMPRESIÓ LECTORA. TEXT 2

37. Per on s'ha de començar a vestir l'astronauta?

- a. Pel cap.
- b. Pels peus.
- c. Pels braços.
- d. Per on li sigui més còmode.

38. Els astronautes triguen més d'una hora a vestir-se perquè...

- a. el vestit és difícil de posar i han de comprovar que tot funciona.
- b. ho fan en grup i es distreuen els uns als altres.
- c. tenen el seu ritme d'adaptació a les eines.
- d. necessiten llegir les instruccions d'ús.

39. El text explica...

- a. com és un vestit d'astronauta.
- b. què cal estudiar per ser astronauta.
- c. com se seleccionen els astronautes que van a l'espai.
- d. quines són les semblances entre vestits i naus espacials.

REDACCIÓ

Si ho necessites, pots demanar un full en blanc per planificar o fer un esquema de la teva redacció. Escriu-ne la versió definitiva a la PART 2 del FULL DE RESPOSTES.

Has llegit que el detectiu Víctor Getz disposava de bigotis, gorres, barrets i perruques per si li calia disfressar-se i passar desapercebut.

Describeix una disfressa que hagis vist o que hagis portat tu: què representava, com eren les peces de vestir, els complements i el maquillatge. Explica quan vas portar o quan vas veure aquesta disfressa, què se celebrava, on estaves i amb qui. Explica si la vas trobar divertida i per què.

Escriu un títol per a la teva redacció.

Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu